

Силабус курсу

Наукові та правові основи управління в мистецтві

Освітній ступінь: «Бакалавр»
Спеціальність: 025 «Мистецтво»
Освітньо – професійна програма :
«Спів (академічний, народний)»
Рік навчання: I-й, семестр –II-й
Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Керівник курсу: Вакулік Ольга Анатоліївна

Контактна інформація: vakulik7@gmail.com

Прореквізити та постреквізити дисципліни

Прореквізити дисципліни: українська мова (за професійним спрямування), історія України, соціологія, економічна теорія.

Постреквізити дисципліни: охорона праці, менеджмент соціально – культурної сфери, педагогіка та психологія.

Призначення дисципліни

Навчальна дисципліна «Наукові та правові основи управління» в мистецтві» займає провідне місце у структурно- логічній схемі підготовки фахівця за освітньо – кваліфікаційним рівнем "бакалавр".

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Наукові та правові основи управління» бакалаври повинні мати такі **головні загальні компетентності:**

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлюючи цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

такі спеціальні компетентності:

- здатність володіти науково- аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

Метою викладання навчальної дисципліни «Наукові та правові основи управління в мистецтві» є формування у студентів знань про загальні закономірності виникнення, розвитку та функціонування держави і права, а також систему основних понять юриспруденції; засвоєння студентами основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції України та чинного законодавства, закономірностей побудови правової держави, наукових, правових основ та принципи управління в мистецтві

Основні завдання вивчення дисципліни - надати студентам систематичні знання з юридичних наук, засвоєння специфічної фахової термінології, певного правового мінімуму знань з теорії держави та права, конституційного, адміністративного, цивільного, трудового права України та основ правового забезпечення управлінської діяльності у сфері культури та мистецтв.

Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми «Спів (академічний, народний)» вивчення навчальної дисципліни «Наукові та правові основи управління в мистецтві» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати теоретичні знання та навички в менеджерській практичній діяльності.	ПРН 11
Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.	ПРН 16

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Наукові та правові основи управління в мистецтві»

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Застосовувати теоретичні знання та навички в менеджерській практичній діяльності.	ПРН 11
Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.	ПРН 16

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- загальні положення основних галузей права України;
- структуру, форми та механізми діяльності держави і права, співвідношення правових систем, сучасні політико-правові доктрини;
- визначення понять і категорій, що характеризують базові елементи механізму правового регулювання (норма права, правові відносини, правопорушення, юридична відповідальність тощо);
- перелік профільюючих, спеціальних і комплексних галузей права України, їх ідентифікуючі ознаки (предмет і метод правового регулювання);
- основоположні нормативні акти України;
- основні положення різних галузей права;
- систему органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні;
- наукові та правові основи та принципи управління в мистецтві.

вміти:

- працювати з нормативно-правовими актами України та навчальною літературою;
- застосовувати юридичну термінологію та інструментарій;
- орієнтуватись у реаліях сучасного політико-правового устрою держави;
- застосовувати знання в практичній діяльності;
- визначати те правове регулювання, що його мають отримувати різні суспільні відносини;
- тлумачити зміст норми права, використовуючи базові поняття правознавства;
- орієнтуватися в організаційно-правових засадах управління культурою в системі державних органів управління культурою;
- володіти теоретичними основами інноваційних процесів в галузі культури і мистецтв.

Зміст і структура курсу

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин										
	Денна форма					Заочна форма					
	Усього	У тому числі				Усього	У тому числі				
		Лекційні	Практичні	Самостійна робота	Індивідуа- льні		Лекційні	Практичні	Самостійна робота	Індивідуа-	
Змістовний модуль 1											
Загальне вчення про державу.	4	2		2		14	2		12		
Поняття і загальна характеристика права.	6	4		2							
Структура правової системи. Юридична відповідальність.	6	2		4							
Принципи верховенства культурної та мовної політики в Україні.	6	2		4		16	2		14		
Управління як об'єкт адміністративно-правового регулювання.	8	4		4							
Змістовний модуль 2											
Державна політика у сфері розвитку культури.	4	2		2		20	2		18		

Нормативно-правове забезпечення діяльності у сфері культури.	4	2		2						
Організаційно-правові засади управління культурою.	4	2		2						
Система державних органів управління культурою.	8	4		4						
Правове регулювання діяльності закладів і установ культури.	4	2		2		14	2		12	
Місцеве самоврядування та культура.	4	4		-						
Об'єктивні закони публічного управління	4	-		4						
Мистецтво як об'єкт культурологічного аналізу.	4			4						
Змістовний модуль 3										
Теоретичні основи публічного управління.	4	2		2		12	2		10	
Розвиток наукових знань та управління мистецтвом в Україні.	4	2		2						

Форма державного устрою і методи державного та публічного управління.	4	2		2						
Актуальні питання трудового законодавства України в галузі культури і мистецтв.	6	4		2		14	2		12	
Теоретичні основи інноваційних процесів в галузі культури і мистецтв.	6	2		4						
Всього	90	42		48		90	12		78	

**Самостійна робота студентів
(денна форма)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття держави і права.	2
2	Структура правової системи	2
3	Форми державного устрою	2
4	Поняття правопорушення та його склад	2
5	Поняття і види юридичної відповідальності	2
6	Об'єктивні закони публічного управління	2
7	Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина	2

8	Принципи верховенства культурної та мовної політики в Україні	2
9	Управління як об'єкт адміністративно-правового регулювання	2
10	Поняття адміністративно-правового регулювання	2
11	Юридична відповідальність	2
12	Нормативно- правове забезпечення діяльності у сфері культури	2
13	Система державних органів управління культурою	2
14	Правове регулювання діяльності закладів і установ культури	2
15	Об'єктивні закони публічного управління	4
16	Мистецтво як об'єкт культурологічного аналізу	4
17	Теоретичні основи публічного управління	2
18	Розвиток наукових знань та управління мистецтвом в Україні	2
19	Теоретичні основи інноваційних процесів в галузі культури і мистецтв.	2
20	Прийняття на роботу, звільнення з роботи	2
21	Трудова дисципліна. Правила внутрішнього трудового розпорядку	2
22	Робочий час і його види. Поняття і види часу відпочинку	2
	Всього	48

**Самостійна робота студентів
(заочна форма)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття держави і права.	4
2	Структура правової системи	2
3	Форми державного устрою	4
4	Поняття правопорушення та його склад	2
5	Поняття і види юридичної відповідальності	4
6	Об'єктивні закони публічного управління	2

7	Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина	4
8	Принципи верховенства культурної та мовної політики в Україні	4
9	Управління як об'єкт адміністративно-правового регулювання	4
10	Поняття адміністративно-правового регулювання	4
11	Юридична відповідальність	4
12	Нормативно- правове забезпечення діяльності у сфері культури	2
13	Система державних органів управління культурою	4
14	Правове регулювання діяльності закладів і установ культури	4
15	Об'єктивні закони публічного управління	4
16	Мистецтво як об'єкт культурологічного аналізу	4
17	Теоретичні основи публічного управління	4
18	Розвиток наукових знань та управління мистецтвом в Україні	4
19	Теоретичні основи інноваційних процесів в галузі культури і мистецтв.	2
20	Прийняття на роботу, звільнення з роботи	2
21	Трудова дисципліна. Правила внутрішнього трудового розпорядку	2
22	Робочий час і його види. Поняття і види часу відпочинку	2
	Всього	78

Літературні джерела

Нормативно-правова:

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. із змінами ВВР, 2014, № 11, ст. 143 // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. // ВВР України. – 1990. – № 31. – Ст. 429.
3. Про вибори народних депутатів України: Закон України від 17 листопада 2011 р. № 4061-VI // ВВР України. – 2016. – № 22. – Ст. 794.
4. Про вибори Президента України: Закон України від 18 березня 2004 р. № 1630-IV // ВВР України. – 2016. – № 4. – Ст. 44.
5. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. // ВВР України. – 2016. – № 9. – Ст. 93.
6. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 10 жовтня 2010 р. // ВВР України. – 2016. – № 5. – Ст. 50.
7. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 10. – Ст. 108.
8. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 10. – Ст. 108. 13 13
9. Про громадські об'єднання : Закон України від 4 липня 2013 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 2. – Ст. 17.
10. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. – Ст. 44.
11. Коментар до Конституції України: Науково-практичний коментар / В. Б. Аверьянов, О. В. Батанов, Ю. В. Баулин та ін.; ред. кол. В. Я. Тацій, Ю. П. Битяк, Ю. М. Грошевой та ін. – Харків: Право; К.: Концерн «Вид/ Дім «Ін Юре», 2003. – 808 с.
12. Україна. Закони. Кодекс України про адміністративні правопорушення : наук.-практ. комент. / Р. А. Калюжний [та ін.]. – К. : Правова єдність, всеукр. асоціація видавців, 2010. – 683 с.
13. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року. Із змінами та доповненнями // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
14. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. Із змінами та доповненнями // <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-16>
15. Кодекс законів про працю України: Науково-практичний коментар / [І. В. Арістова, В. В. Безусий, С. О. Бондар та ін.]; за ред. О. О. Погрібного, М. І. Іншина, І. М. Шопіної. – К.: Правова єдність, 2008. – 456 с.

16. Про культуру: Закон України від 14.12.2010 № 2778-VI (зі змінами та доповненнями).

17. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про культуру" (щодо визначення поняття "креативні індустрії") № 6738 від 17.07.2017 // [Електронний ресурс] Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc2_5_1_J?ses=10009&num_s=1&num=6738&date1=&date2= &name_zp=&out_type=&id=

18. Закон України Про Український культурний фонд / (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 19, ст.238) // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1976-19>

19. Про затвердження типових положень про управління культури і туризму обласної, Севастопольської міської, Головне управління культури, Головне управління охорони культурної спадщини, управління туризму курортів Київської міської, відділ культури і туризму районної, районної у м. Севастополі, відділ культури, туризму та охорони культурної спадщини районної у м. Києві державної адміністрації [Текст] : Постанова Кабінету Міністрів України від 25.11.2009 р. № 1415 // Офіц. вісн. України. – 2010. – № 1. – Ст. 8.

Основна:

1. Правознавство : підручник / Г. І. Балюк [та ін.] ; відп. ред. О. В. Дзера. – К. : ЮрінкомІнтер, 2019. – 632 с.

2. Правознавство : навч. посіб. / П. С. Корнієнко ; [під ред. Черушевої Г. Б.]. – К.:Четверта хвиля, 2012. – 557 с.

3. Пилипчатіна Л. М. Правознавство : [посібник] / Л. М. Пилипчатіна. – Х. : Весна : Співак В. Л., 2013. – 223 с.

4. Правознавство : навч. посіб. для студентів ВНЗ / [Ю. Е. Губені та ін.] ; за ред. Ю.Е. Губені, Р.П.Возняка, В.І. Андріїва. – Львів : Українські технології, 2014. – 407 с.

5. Правознавство : підручник для студентів ВНЗ / [Богачова Л. Л. та ін.]. – Х. : Фоліо, 2014. – 635 с. URL: https://bookland.com/download/p/pr/pravoznavstvo_folio/sample.pdf

6. Правознавство : підручник / за заг. ред. Крестовської Н. М., Кулініч О. О., Романадзе Л. Д.. – Одеса: Атлант, 2015. – 554 с.

7. Адміністративне право України. Т. 1: Загальне адміністративне право / [Галуцько В. В. та ін. ; за заг. ред. В. В. Галуцька]. – 2011. – 320 с.

8. Жернаков В.В. Трудове право: підручник. – Х.: Право, 2013. – 496 с

9. Кримінальне право України: навч. посіб. / В. В. Кузнецов, А. В. Савченко / за заг. ред. О. М. Джужи. – 2011. – 392 с

10. Основи правознавства: навч. посіб. (для підготовки абітурієнтів до вступних випробувань) / Є. О. Гіда, Є. В. Білозьоров, А. М. Завальний, А. О. Осауленко; за заг. ред. Є. О. Гіди. – К.: ФОП О. С. Ліпкан, 2011. – 184 с.
11. Бойко І. С. Порівняльне правознавство : навч. посіб. / І. С. Бойко, Б. В. Бабін. – 2-ге вид., випр. та допов. – О. : Фенікс, 2011. – 152 с.
12. Давид Р. Основные правовые системы современности / Р. Давид, К. Жоффре-Спинози. – М. : Междунар. отношения, 2010. – 456 с.
13. Загальна теорія держави і права : підручник / за ред.: М. В. Цвік, О. В. Петришин. – Х. : Право, 2010. – 584 с.
14. Правова система України в умовах сучасних національних та міжнародних тенденцій розбудови державності : монографія / за заг. ред. Ю. Л. Бошицького. – К. : Кондор, 2012. – 616 с.
15. ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА Навчальний посібник За заг. ред. д.ю.н, проф. Гусарева С.Д., д.ю.н, проф. Тихомирова О.Д. Київ Освіта України 2017.
16. Правова система України в умовах сучасних національних та міжнародних тенденцій розбудови державності : монографія / за заг. ред. Ю. Л. Бошицького. – К. : Кондор, 2012. – 616 с.
17. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Видання друге. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 520 с.
18. Мельник Р. Предмет адміністративного права. Право України. 2018. https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravo_2018_3/pravo_2018_3_s10/
19. Горбач А. Адміністративно-правові відносини: теорія і практика: автореферат дисертації. Київ, 2019. 18 с.
20. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: АБУ, 2002. 480 с.
21. Дороніна М. С. Технологія наукових досліджень (схеми та приклади): навч. посібн. Харків: ІНЖЕК, 2006. 100 с.
22. Ковалев А. И. Пролегомены к методам научным исследований: учебн. пособ. Харьков: ВИД «ИНЖЕК», 2005. 312 с.
23. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Кондор, 2003. 192 с. 5. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
24. Отенко І. П. Основи наукових досліджень: конспект лекцій. Харків: ХНЕУ, 2010. 80 с.
25. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Київ: Центр навч. літ-ри, 2003. 116 с.

26. Панковская П. Я. Методология научных исследований: курс лекций. Минск.: ООО «Информпресс», 2002. 176 с.
27. Пилипчук М. І., Григор'єв А. С., Шостак В. В. Основи наукових досліджень: підручник. Київ: Знання, 2007. 270 с.
28. Пушкар А. И., Потрашкова Л. В. Основы научных исследований и организация научно-исследовательской деятельности: учебн. пособ. Харьков: ИНЖЭК, 2008. 280 с.

Додаткова:

1. Зайчук О. В., Заець А. П., Журавський В. С., Копиленко О. Л., Оніщенко Н. М. Теорія держави і права. Академічний курс: підручник / О. В. Зайчук (ред.), Н. М. Оніщенко (ред.). – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 688 с.
2. Конституція та засади конституційного ладу України у питаннях та відповідях : навч. посіб. / Є. І. Григоренко, О. С. Передерій. – Х.: ХУПС, 2010. – 171 с.
3. Курс лекцій: у 6-ти т. / Р. Б. Шишка (кер. авт. кол.), О. Л. Зайцев, Є. О. Мічурін та ін.; за ред. Р. Б. Шишки та В. А. Кройтора. – Харків: Національний університет внутрішніх справ, 2004. – 417 с.
4. Бірюков І. А., Заїка Ю. О. Цивільне право України. Загальна частина: навч. посіб. – К.: КНТ, 2006. – 480 с
5. Дмитришин Ю. Л. Трудове право України: методичні матеріали для організації аудиторної та самостійної роботи студентів / Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2010. – 102 с.
6. Жернаков В. В., Гончарова Г. С., Прилипко С. Н. Трудовое право Украины в вопросах и ответах: учебно-справочное пособие. – 5-е изд., перераб. и дополн. / под ред. В. В. Жернакова. – Х.: Одиссей, 2007. – 664 с 7.
9. Коталейчук С.П. Теорія держави та права в запитаннях і відповідях : навч. посіб. / С. П. Коталейчук, П. Я. Пісной. – К. : КНТ, 2011. – 560 с.
10. Ткачук А. Місцеве самоврядування та децентралізація. Практичний посібник / [Ткачук А.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO».– К. : ТОВ «Софія». – 2012. – 120 с.
11. Чернов С.І. Текст лекцій з дисципліни «Державне та регіональне управління» / С.І.Чернов, М.М. Новікова, С.О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.:ХНУМГ, 2014. – 140 с.
12. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене; Запоріж. держ. інж. акад. – Запоріжжя: ЗДІА, 2016. – 606 с.

13. Теория управления: учебное пособие по специальности "Государственное и муниципальное управление"/ В.Г. Игнатов, Л.Н. Албастова. – Ростов-наДону: Феникс, 2010. – 478 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <https://www.rada.gov.ua> Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index> "Законодавство України"
3. <https://www.kmu.gov.ua> Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України
4. <http://www.ccu.gov.ua> Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України
5. <https://www.president.gov.ua> Офіційний веб-сайт Президента України.
6. <http://www.nau.ua> Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
7. <http://www.osvita.org.ua> Освітній портал
8. www.nbuv.gov.ua Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

Політика навчальної дисципліни

- Здійснювати попередню підготовку до лекційних та практичних занять згідно з переліком рекомендованої літератури.
- Брати активну участь в навчальному процесі.
- Бути терпимими, відвертими і доброзичливими до однокурсників та викладачів, а також відкритими до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, виконувати у встановлений термін.

Контроль якості знань студентів

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –A, B, C, D, E, FX, F).

Політика оцінювання

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів(сумарна)
Самостійна робота	3	9
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	12	60
Усне опитування	3	12
Модульна контрольна робота	3	9
Залік	1	10
Всього		100

Шкала оцінювання

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		студент	
Відмінний	100-90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань

		перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	
Достатній	89-70	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	69-51	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	50-26	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
Неприйнятний	25-1	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

Політика перескладання

Перескладання змістовного модуля здійснюється за бажанням студента один раз із зниженням оцінки на один бал від отриманого результату за чотирибальною системою оцінювання. Перескладання змістовного модуля відбувається з дозволу керівника курсу за наявності поважних причин.

Політика академічної доброчесності

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Політика відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентувати виконані завдання під час консультації викладача.